

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 31.08.2015
Vår ref.: 2015/4008
Arkivnr.: 461.5

Karmsund Havnevesen IKS
Postboks 186
5501 HAUGESUND

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Karmsund Havnevesen IKS - Tillatelse etter forurensningsloven til arbeider i sjø på eiendommen 86/238 og 234 ved Husøy, Karmøy kommune

Fylkesmannen har ferdigbehandlet søknaden fra Karmsund Havnevesen IKS av 25.03.2015 og har på visse vilkår besluttet å gi tillatelse etter forurensningsloven og forurensningsforskriften til utfylling og utdyping i sjø.

Tillatelsen omfatter utfylling av ca. 10 000 m³ sprengsteinsmasser, nedsetting av 27 peler, samt utdyping av ca. 6 000 m³ fjell. Omsøkt tiltak vil berøre ca. 7 500 m² sjøbunn.

Vi viser til søknad av 25.03.2015 om tillatelse etter forurensningsloven til arbeider i sjø ved Husøy, Karmøy kommune. Det vises for øvrig også til andre saksdokumenter.

Søknad og saksbehandling

Karmsund Havnevesen IKS har prosjektert en ny kai nord på Husøy. I den forbindelse er det nødvendig å fylle ut ca. 10 000 m³ sprengsteinsmasser. Ytterste delen av kaien skal fundamenteres på peler. For å oppnå tilstrekkelig dybde for skipsanløpene (kote -8 meter), skal det i tillegg mudres/sprenges i bukten vest for ny kai, samt at det skal sprenges bort en fjellknatt øst for utfyllingsområdet. Dette utgjør ca. 6 000 m³ masser/fjell.

Omsøkt område ved Husøy er regulert til *Havneområde i sjø - nord* (Plan 488-2) vedtatt 24.03.2015.

I henhold til § 36-6 i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften), ble søknad med vedlegg lagt ut til offentlig ettersyn i Karmøy kommune og på internett siden til Fylkesmannen i Rogaland. Utleggingsperioden var fire uker fra medio juni 2015 (kommunal; 8 uker).

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

I følge databasen <http://www.temakart-rogaland.no> ligger omsøkt område i et viltområde hvor det finnes bl.a. kvinender og siland. Videre er det registrert en forekomst av stortare (verdi B «viktig») rett sørøst for tiltaksområdet. Nordvest for tiltaksområdet er det registrert ett viltområde som er et beiteområde for både lokalt hekkende, samt trekkende/ikke-trekkende vadefugl.

Vannforekomst

I følge databasen <http://www.vann-nett.no> ligger omsøkt område i vannforekomsten «Karmsundet-Kopervik» som tilhører vanntypen «beskyttet kyst/fjord». Vannforekomsten er foreløpig klassifisert med økologisk tilstand «antatt moderat», mens den kjemiske tilstanden er klassifisert som «oppnår ikke god». Miljømålene for 2021 er økologisk tilstand «god» og kjemisk tilstand «oppnår ikke god». Det er en risiko for at miljømålet ikke nås innen 2021. Målet for 2022-2027 er at den kjemiske tilstanden skal oppnå «god».

Bunnforhold og sediment

Utfyllingsområdet ligger på en skrånende sprengsteinsfylling som treffer opprinnelig sjøbunn ved ca. 12 meters dyp. I følge søker er det lite eller ingen sedimenter i områdene som skal sprenges. Dersom det mot formodning skulle bli behov for mudring i dette området, vil sedimentene bli levert til godkjent deponi på land. Arbeidet skal utføres fra land og ved bruk av lekter.

Søker har tatt 3 prøver av bunnsedimentet i utfyllingsområdet, hvorav det i én av prøvene ble påvist tributyltinn (TBT) i tilstandsklasse 3 («moderat»). Det ble også registrert sterk H₂S lukt i én av prøvene, og noe mindre lukt i de 2 andre prøvene. I følge Norconsult AS ligger konsentrasjonene av miljøgifter i sedimentene under de fastsatte grenseverdiene i en Trinn 1 risikovurdering.

Undersøkelsen ble i midlertidig ikke utført i henhold til kravene i Miljødirektoratets veileder TA-2802/2011 «Risikovurdering av forurenset sediment» og TA-2960/2012 «Håndtering av sedimenter». Søker ønsket ikke å ta nye prøver av bunnsedimentet i utfyllingsområdet, og på bakgrunn av dette er søknaden blitt behandlet som om sedimentene i utfyllingsområdet potensielt er forurenset. I følge Multiconsult inneholder sedimentene i tiltaksområdet lite finstoff, og de forventer dermed lite oppvirvling fra sedimentene under utfylling.

Det ble utført en dykkerundersøkelse 12.05.2015 i området som er planlagt utdypet. Av undersøkelsen gikk det frem at sjøbunnen bestod hovedsakelig av stein, fjell, og ca. 3-5 cm med sedimenter over fjell. Det ble også observert noe tare i utdypingsområdet. På bakgrunn av at det ble påvist minimalt med sedimenter i dette området vurderte vi det ikke som nødvendig å analysere prøvene.

Høring

Mottatte høringsuttalelser

Fylkesmannen mottok høringsuttalelser til søknaden fra:

- Karmøy kommune
- Rogaland fylkeskommune
- Museum Stavanger
- Fiskeridirektoratet.

Karmøy kommune opplyser om at det etter at reguleringsplanen ble utarbeidet er fremkommet nye opplysninger om naturverdier i området. Flatøsters og Stillehavsøsters er registrert i områder langs hele nordre del av Stutøy. Det påpekes at Flatøsters er rødlistet som sterkt truet, og krever derfor ekstra hensynstaking i offentlig forvaltning, jf. naturmangfoldlovens § 7. Kommunen ber Fylkesmannen ta hensyn til dette i saksbehandlingen.

Rogaland fylkeskommune har ingen merknader til tiltaket, men påpeker at selv om det pr. i dag ikke er kjente automatisk fredede kulturminner i tiltaksområdet, må eventuelle funn under arbeidene straks varsles, og arbeidet stanses inntil vedkommende myndighet har vurdert funnet, jf. Lov om kulturminner § 8, 2 ledd.

Museum Stavanger AS mener omsøkt område er tilstrekkelig undersøkt og viser til tidligere undersøkelser i området. Det har derfor ingen merknader til tiltaket, men gjør oppmerksom på at dersom det skulle dukke opp slike kulturminner under arbeidene så må museet varsles omgående.

Fiskeridirektoratet Region Sør påpeker at det foreligger sjømatadvarsel for Karmsund pga. PCB og PAH. Det foregår ikke yrkesfiske i tiltaksområdet, men Fiskeridirektoratet konstaterer at større sprengningsarbeider kan ha negative konsekvenser for fisk i området. På denne bakgrunn påpekes det at det bør tas kontakt med lokalkjente fiskere for å få orientering om lokale forhold og en oppdatering mht. NVG sild som forekommer i området ultimo februar og mars.

Søker kommentarer til mottatte høringsuttalelser

I samsvar med bestemmelsene i forurensningsforskriften kapittel 36 - behandling av tillatelser etter forurensningsloven - § 36-4, fikk søkeren oversendt uttalelsene for eventuelle kommentarer. Petter J. Rasmussen AS har på vegne av Karmsund Havnevesen AS følgende merknader til noen av uttalelsene:

Karmøy kommune

Søker ser ikke at tiltaket vil ha konsekvenser for østersbestanden eller friluftslivet i området, og viser til kart hvor søker har plottet inn planlagt tiltak sett i forhold til registrerte østersforekomster.

Fiskeridirektoratet Region Sør

Søker vil understreke at skalldyr i det omsøkte området (Karmsundet) ikke skal spises, og at det ikke foregår yrkesfiske i Karmsundet. Videre har søker kontaktet en lokalkjent fisker og fått opplyst om at han ikke har fått sild i området. Søker påpeker at utfylling ikke vil foregå i perioden februar/mars, og at sprengningen ikke behøver foregå i gyteperioden til NVG sild.

Fylkesmannens kommentarer til mottatte høringsuttalelser

I forhold til uttalelsene fra Rogaland fylkeskommune og Museum Stavanger AS om kulturminner viser Fylkesmannen til vilkår 10 i tillatelsen.

Når det gjelder Karmøy kommune sine opplysninger om østers viser vi til vår vurdering og fastsatte vilkår i tillatelsen som gjelder kartlegging og eventuelt overvåkning av flatøstersforekomsten i vika nordvest for tiltaksområdet. Når det gjelder Fiskeridirektoratets kommentarer om sprengningsarbeidenes konsekvenser for fisk, viser vi til fastsatte vilkår i tillatelsen som gjelder sprengning og tidsbegrensninger.

Fylkesmannens vurdering

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravene i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutning skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften (nasjonale mål)/EUs vanddirektiv

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og inndeler vannforekomster i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4-6 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at Karmsundet-Kopervik endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømål skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelsen etter forurensningsloven.

Miljøpåvirkning

Spredning av eventuelt forurensede bunnsedimenter

Det ble registrert noe forhøyede verdier av TBT i én av prøvene. I følge Multiconsult så ligger konsentrasjonene av de undersøkte miljøgiftene under de fastsatte grenseverdiene i en trinn 1 risikovurdering. Peling skal foregå i utfyllingsmassene, og vil således ikke berøre bunnsedimenter. Det fremgår også at det er lite finstoff i området som skal fylles ut. Partikkelspredning fra bunnsedimenter er derfor forventet til å være minimal. Utfyllingen vil også varig tildekke eventuelt forurensede sedimenter som finnes i utfyllingsområdet. Videre skal arbeidene også foregå i et område som allerede er påvirket av menneskelig aktivitet. Det er derfor ikke sannsynlig at tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil gjøre ytterligere skade på naturmangfoldet.

Spredning av sprengsteinspartikler og finstoff

Massene som skal brukes til utfylling består av rene sprengsteinsmasser. Høyt innhold av partikulært materiale i vannmassene og partikkelspredning som følge av tiltaket vil i seg selv kunne påvirke vannlevende organismer negativt. Tilslamming av bunns substrat er kritisk i gyte- og oppvekstområder for fisk. Partikler fra sprengstein har også et høyere skadepotensial for fisk enn naturlige partikler fordi de er skarpere, og lettere kan feste seg på fiskens gjeller. Omsøkt tiltak ligger i midlertidig ikke i gytefelt for fisk.

Ettersom tiltaksområdet ligger i et strømssterkt område, er vår vurdering at nedslamming av tareskogforekomsten sørøst for tiltaksområdet vil være lite sannsynlig. Mesteparten av partiklene vil spres raskt og ikke sedimentere i område hvor det er registrert tareskog. Det er derimot ikke usannsynlig at partikkelspredning kan føre til nedslamming og dermed negativ påvirkning på den registrerte østersforekomsten i vika nordvest for tiltaksområdet. Fylkesmannen vet ikke eksakt størrelsen eller tilstanden til denne flatøstersforekomsten.

Varsomhetskravet må legges til grunn i denne saken fordi det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger tiltaket kan ha for den registrerte flatøstersbestanden i vika nordvest for tiltaksområdet, jf. naturmangfoldloven § 9. Som det fremgår i vilkårene i tillatelsen krever Fylkesmannen derfor at det blir gjennomført en kartlegging av denne flatøstersforekomsten, før

arbeidene i sjø starter. Behovet for overvåkning under arbeidene vil på bakgrunn av denne kartleggingen bli vurdert.

Når det gjelder de andre forekomstene som er registrert lenger nord, på vestsiden av Stutøy, er dette mest sannsynlig for langt unna til at partikkelspredning fra tiltaket vil påvirke forekomstene. Vi vil derfor ikke kreve at det blir utført kartlegging i dette området.

Spredning av nitrogenforbindelser

Utfylling av sprengstein i sjø vil medføre spredning av nitrogenforbindelser (sprengstoffrester fra massene). Nitrogenforbindelser i sprengstoff består av omtrent 50 % ammonium og 50 % nitratforbindelser. Ammonium kan bli omdannet til ammoniakk, som kan være giftig for vannlevende organismer. Hvor giftig utslippet vil være avhenger av totalt nitrogenutslipp, pH, temperatur og vannvolum. Basert på utfyllingsvolum og sjøens naturlige bufferegenskap vil trolig konsentrasjonen av nitrogenforbindelser raskt fortynnes/finnes som ammonium og ikke ammoniakk, og spredning av nitrogenforbindelser vil derfor trolig kun vil ha en lokal effekt.

Oppsamling av avfall

Sprengsteinsmasser kan inneholde skyteledninger av plast. Søker har i midlertidig opplyst om at massene som skal benyttes ikke inneholder plastavfall.

Sprengning

Sprengningsarbeider under vann kan føre til ødeleggelse på fisk og dyreliv. Skadeomfang er avhengig av størrelsen på ladningene, og avstanden fra sprengningsstedet og om sprengningen foregår i vannmassene eller i grunnen eller på en annen måte var tildekket. Det foregår ikke yrkesfiske i det omsøkte tiltaksområde, og det er heller ikke registrert gyteområde for fisk. Fiskeridirektoratet har i midlertidig påpekt at NVG sild kan forekomme i området i februar/mars, lokale fiskere har i følge søker opplyst om at de ikke har registrert NVG sild. Basert på et føre-var-hensyn vil vi derfor stille krav at sprengningsarbeidene ikke utføres i perioden februar/mars.

Sørøst i tiltaksområdet skal det sprenges bort en fjellknatt som ligger ved yttergrensen til en kartlagt tareskog (verdi B «viktig»). Sprengningsarbeidene i dette området vil kunne påvirke tareskogen negativt. Det er i midlertidig kun et avgrenset areal (én fjellknatt) som skal fjernes. Etter tiltaket er utført kan tareplanter få mulighet til å rekrutteres her.

Vi forutsetter at sprengningsteknikken vil bli tilpasset slik at fjellet brytes opp, men fortsatt blir liggende på samme sted. Dette er viktig for å unngå spredning av sprengsteinsmasser til omkringliggende områder som eventuelt kan være forurenset.

Tatt i betraktning tiltakets samfunnsnytte, omfang og varighet, er vår vurdering at sprengningsarbeidene kan utføres.

Samlet miljøpåvirkning

Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring vil kunne føre til oppvirvling av potensielt forurenset sediment, samt spredning av finstoff fra sprengsteinsmasser. Det skal også sprenges for å utdype i to områder. Det er i midlertidig begrenset med sedimenter i tiltaksområdet. Tiltaket er også tidsbegrenset, og vil således kun føre til en kortvarig forringelse av vannforekomsten.

Omsøkt tiltak medfører innvinning av nye arealer for havnevirksomhet.

På bakgrunn av samfunnsnytte, planlagt utførelse og arbeidenes varighet, mener Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør en liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet jf. miljømålet i vannforskriftens § 4.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnadene ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. Søker har ikke planlagt noen avbøtende tiltak for å hindre partikkelspredning under arbeidene.

Fylkesmannen har under gjort en vurdering av mulighet for avbøtende tiltak som skal hindre negative konsekvenser som følge av arbeidene, jf. naturmangfoldloven § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder).

På grunn av a) dybdeforholdene i ytre deler av utfyllingsområdet, og b) strømforholdene vil det være vanskelig å benytte siltgardin rundt utfyllingsområdet for å hindre partikkelspredning. Det er i midlertidig minimalt med sedimenter i tiltaksområdet, og eventuell spredning av forurensede sedimenter vil være helt lokalt. Med hensyn til eventuell NVG sild er sprengningsarbeider under vann ikke tillatt i perioden februar/mars.

Fylkesmannen forutsetter at den planlagte utfyllingen blir stabil under og etter at arbeidene er ferdige.

Fylkesmannen vil også stille krav til at støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk ikke skal overskride grenseverdiene i Klima- og Miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442/2012).

Konklusjon og begrunnelse

Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldloven og vannforskriften tilsier at naturen i området kan bli påvirket av tiltaket. Tiltaket er avgrenset, i et område som tidligere er påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep, og det er i samsvar med reguleringsplanen for området. Fylkesmannen finner derfor på visse vilkår å kunne gi tillatelse til utfylling, mudring og sprengning ved Husøy i Karmøy kommune. Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknaden av 25.03.2015, og opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden.

Risikoklasse

Fylkesmannen skal som en del av behandlingen av omsøkt tiltak ved Husøy plassere anleggsarbeidene i risikoklasse. Risikoklassifiseringen er et uttrykk for forurensningspotensialet som foreligger, og er gradert fra 1 til 4, der 1 er høyeste risiko. På bakgrunn av arbeidenes omfang, vanntype, resipientforholdene ved Husøy, samt de opplysningene som er gitt i søknaden, vil anlegget bli plassert i **risikoklasse 4**. Plassering i risikoklasse gir føringer for rutinemessig, formell kontakt mellom Karmsund Havnevesen IKS og Fylkesmannen.

Vedtak

Med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16, og i henhold til forskrift om begrensnings av forurensning (forurensningsforskriften) § 22-6, gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Karmsund Havnevesen IKS, tillatelse til utfylling, mudring og sprengningsarbeider i sjø ved Husøy i Karmøy kommune. Tillatelsen omfatter utfylling av ca. 10 000 m³ sprengsteinsmasser og mudring/sprengning av ca. 6 000 m³ sedimenter/fjell. Tiltaket vil totalt berøre et sjøbunnsareal på ca. 7 500 m².

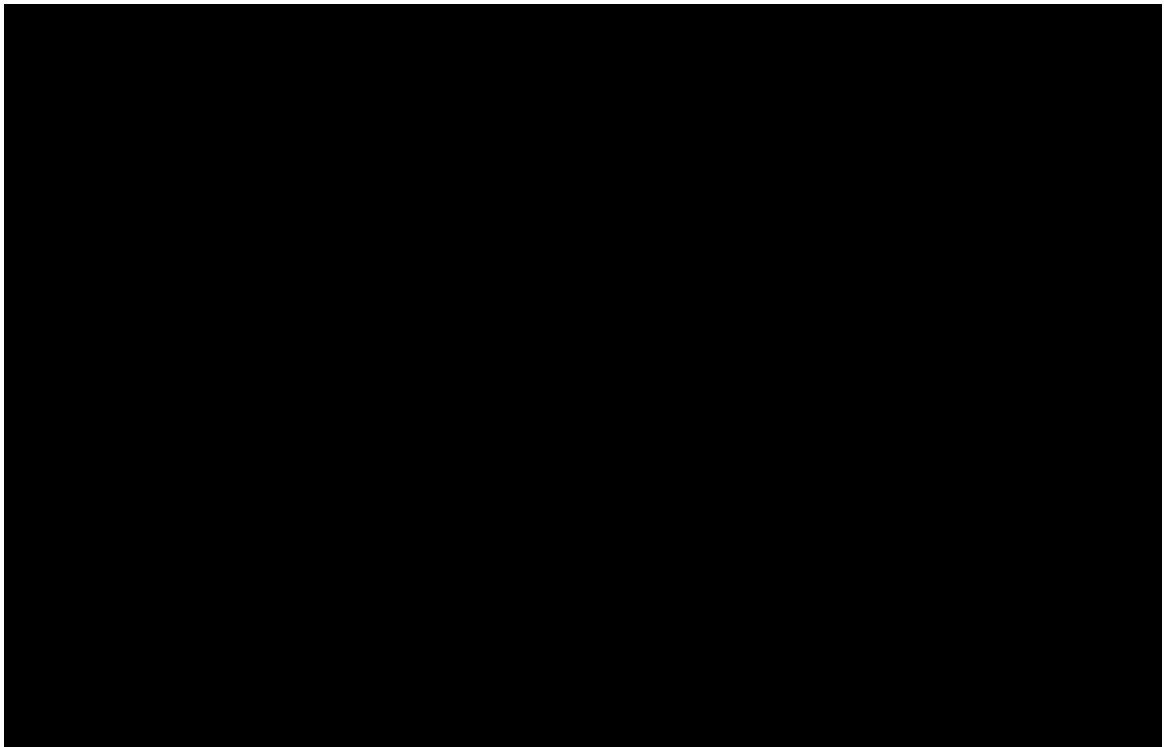
Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket

for øvrig vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens § 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutningen. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i vannforskriften. Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Karmsund Havnevesen IKS er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre Karmsund Havnevesen IKS sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelse. Karmsund Havnevesen IKS er også ansvarlig for å gi tilbakemelding til Fylkesmannen når arbeidene i sjø starter.
2. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter Karmsund Havnevesen IKS å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter m.m., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
3. Totalmengden som skal utdypes skal ikke overstige omsøkt volum og utdypingsområdet skal være avgrenset slik det fremgår av søknadsdokumentene.
4. Utfylling, sprengning og eventuelle mudringsarbeider skal utføres på en så skånsom måte som mulig, slik at minst mulig finpartikulært materiale virvles opp og spres i vannmassene.
5. Utfyllingsarbeidene skal utføres på en måte som sikrer stabilitet i utfyllingen under og etter avsluttet arbeid. Det skal mens utfylling av sprengsteinsmasser pågår gjennomføres løpende kontroll av deponerte mengder, lagtykkelser og skråningshelning.
6. Dersom massene som brukes til utfylling i sjø mot formodning inneholder skyteledninger av plast, skal dette samles opp fortløpende i tiltaks- og influensområdet. Det er ikke tillatt å bruke masser som inneholder armeringsfiber av plast.
7. Sprengning skal utføres på en måte som minimerer spredning av sprengstein fra sprengningsstedet. Sprengning er ikke tillatt i månedene februar/mars.
8. Eventuelle muddermasser skal leveres til godkjent deponi på land.
9. Før oppstart av anleggsarbeidene skal flatøstersforekomsten i vika nordvest for tiltaksområde kartlegges (se figur 1 under). Kartleggingen skal utføres av en fagkyndig.

Figur 1. Oversikt over utfyllingsområde med resipient. Rød sirkel = området som skal kartlegges for flatøsters, rosa punkter = registrerte forekomster av flatøsters, røde punkter = registrerte forekomster av stillehavsoesters, B = badestrand.

En kort rapport fra kartleggingen skal sendes Fylkesmannen før arbeidene i sjø starter. Behovet for overvåkingsprogram vil deretter bli vurdert, og et eventuelt program skal godkjennes av Fylkesmannen før anleggsarbeidene starter opp.

10. Dersom det påtreffes kulturhistorisk materiale (glass, keramikk, vrakdeler, bearbeidet flint, etc.) må arbeidene stanses og Museum Stavanger AS og Rogaland fylkeskommune varsles (jf. lov om kulturminner §§ 8 og 14 tredje ledd).
11. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er Karmsund Havnevesen IKS ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart.
12. Når arbeidet er ferdig skal Karmsund Havnevesen IKS utarbeide en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Rapporten skal angi mengde masser som er utfylt, utsprengt og oppmudret masse, samt totalt berørt sjøbunnsareal. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten sendes Fylkesmannen innen 8 uker etter avsluttet arbeid.
13. Tillatelsen gjelder i 2 år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved Husøy isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Varsel om gebyr

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelser etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Fylkesmannens behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 4 jf. forurensningsforskriften § 39-4. Karmsund Havnevesen IKS skal derfor betale et gebyr på **kr 21 000,-** for Fylkesmannens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes Fylkesmannen innen 3 uker fra mottak av dette brevet.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes Fylkesmannen i Rogaland.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Marte Kjelby
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift

Saksbehandler: Marte Kjelby
Saksbehandler telefon: 51 56 87 48
E-post: fmromkj@fylkesmannen.no

Kopi til:

Rogaland fylkeskommune	Postboks 130 Sentrum	4001	STAVANGER
Karmøy kommune	Statsråd Vinjes gate 25	4250	KOPERVIK
Museum Stavanger AS	Muségata 16	4010	STAVANGER
Petter J. Rasmussen AS	Diktervegen 8	5538	HAUGESUND
Kystverket Vest	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Fiskeridirektoratet region Sør	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN